

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjazás szerint közzétűnk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Választások lesznek.

Makó, jan. 27.

Lukács László, a csendes, de annát ravaszabb örmény, eddig úgy mutatta, hogy inkább a békének, mint a harcnak az embere. Tegnap aztán kirukkolt vele, hogy valójában milyen is tehát.

A szönyegen levő kérdésekkel sommásan végzett. A választási jogról kijelentette, hogy az általános, egyenlő, titkos választói jogról szóló törvényjavaslatot morális és fizikai lehetetlenség betervezni. Ő mondja ezt, akiről eddig az a vélemény volt, hogy híve az általános, egyenlő, titkos választói jognak. Most azt is megmutatta, mennyire híve. Hát úgy híve, hogy lehetetlennek tartja az arról szóló törvényjavaslatnak a betervezését.

A véderőjavaslatokkal még erőlyesebben végzett az ischli klauzula szerzője. Inti az ellenzéknek, hogy e javaslatok megakadályozására ne merjen tovább is erőszakot használni, mert „tudják — mondja eléggé célzatosan — hogy az erőszakot erőszakkal szokták letörni.”

Lukács az obstrukciót minősíti erőszaknak. Erre azt mondja, hogy ha az ellenzék tovább is obstruál, a kormánypart az ellenzékét erőszakkal törli le.

Beszéde bevezetésében kijelenti ugyan a pénzügyek minisztere: „csak magánvéleményt nyilvánít”, azonban ezzel a kijelentésével nagyon naivnak mutatja magát, ha azt gondolja, hogy mi ezt elhiszük neki.

Hát nem hisszük el neki s úgy értjük, ahogy ő érzi az egész beszédjét.

A hang a Lukácsé, de a kéz a Khuené.

Hogy mennyire nem a saját véleményét nyilvánította a pénzügyminiszter, mi se bizonyítja jobban, mint az a tomboló lelkesedés, mely az erőszak emlegetésére elfogta a munkapártnak különösen a Tiszacsoportját. Szinte véresre verték tenyerüket a nagy tapsolásban a Lukács kijelentésére.

Megállapíthatjuk ennél fogva, hogy amit Lukács mondott, úgy tekinthetjük, mintha Khuen mondta volna. A mi tehát azt jelenti, hogy jön az — erőszak.

Mert hogy obstrukció lesz, az egészen bizonyos. Erre tehát Lukácsék szerint ők csakis erőszakkal felelnek.

De mást is jelentett ki Lukács. Azt mondta, hogy ha erőszakkal se boldogulnak, akkor jön a Ház feloszlása, jönnek az új választások.

E kijelentésnél aztán meg is állhatunk. Ebből most már bizonyosra vehetjük, hogy ha nem szószátyárkodás ez az egész beszéd, akkor minden bizonynyal választások lesznek.

Mert vessünk csak legkövetkeztetést e beszéd alapján és úgy amint az ellenzék ismerjük.

Ha a kormány nem vonja vissza a véderőjavaslatokat s nem terjeszti be ezt meg előzőleg az általános, egyenlő, titkos választói jogról szóló javaslatot: akkor bizonyosan folytatja az ellenzék azt az obstrukciót, melyet november derekán félbehagyott. Az obstrukciót pedig a kormány erőszakkal igyekszik letörni.

Bizonyos azonban, hogy ez csak igyekezet marad, nem sikerül neki. Erre jön azután a Ház feloszlása, jönnek az új választások.

Hát az igaz, hogy ha a kormányban az alkotmányos érzéknek csak egy kis paránya volna, a kibontakozás felé a Ház feloszlásnak kellene lennie az első lépésnek. Hiszen egyedül a nemzet — még ha csak a mai választókat tekintjük is nemzetnek — illetékes dönteni abban a vitában, mely most a kormány az ellenzék között folyik.

Am a kormány ezt — utolsó lépésnek szánta.

Szó sincs róla, ez is jobb, hatásosabb mód lesz a kibontakozás felé, azonban még ez se nyugtathat meg bennünket teljesen. Egyfelől, mert a valóban nemzetnek csak kicsi töredéke képes a mai választójog mellett hozzászólni az egész nemzet életébe vágó nagy vitához, másfelől pedig nagyon ismerjük már a Khuen-féle választásokat, amelyekben a választóknak se szabad meggyőződésüket követniök.

Nagyon megnyugtató volna a választások elrendelése, hogy a választók akarata minden korláttól menten, szabadon érvényesülhet. Csak hogy Khuenék alatt s a mai kormányparti erkölcök mellett ez teljesen kizárt.

A kormány terror, az etetés, itatás, vesztegetés állana újra munkába s még az is valószínű, hogy Khuen mai többségét újra összeszedné. Hiszen a multkori választások óta végbement kuriai bírások még az eddig tartózkodó s félénk erőszakosságokat is felébresztette és egy eljövendő új választásnál egyenesen őrvongó fuviózóként csapna a nemzetre minden kellemetlenebb következménytől való félelem nélkül.

Az új választásoknak is hát csak akkor lehetne erkölcsi ereje, ha a nemzet egésze részt vehetne abban. Hogyha az általános, egyenlő, titkos választói jog alapján lehetne választani. Ami kizárna, eltiporna, kiölné minden visszaélést a választásokból. A mikor aztán a választások eredménye igazán a nemzet igazi akarata lenne.

Tiszta sor ilyen körülmények közt, hogy minden mai bajoknak s bonyodalmaknak csakis egyetlen orvossága van. E nélkül minden csak — kíséretkezés.

Az ellenzék nem törhetik le tíz választással se. Már pedig a legkisebb számú ellenzék is újra obstruálni fog a véderőjavaslatok ellen.

Be kell terjeszteni az általános, egyenlő, titkos választójogról szóló törvényjavaslatot. Ezt hamarosan törvénybe kell iktatni s akkor aztán oszlássák fel a parlamentet. Az így megválasztandó többség aztán igazán a nemzet nevében s a nemzet érdekében fog cselekedni!

Addig azonban ne merjenek odafönn a nemzetre hivatkozni cselekedeteikben, mert a cselekvényük nem a nemzeté s akarata nem a nemzet akarata.

Már pedig vagy alkotmányos állam vagyunk vagy nem. Azt mondják, hogy alkotmányosan intézhetjük minden ügyünket s alkotmánynyal bíró nemzet vagyunk.

Higyjük el, hogy így van. De akkor ám csakugyan alkotmányosan kell itt történni mindennek.

Ez pedig azt teszi, hogy ebben az országban mindennél előbb való a nemzet igazi akarata s ennek az akaratnak érvényesülni kell!

kp.

— A miniszter leirata. Csanád-vármegye törvényhatósági bizottsága a miniszternél kérelmezte a csanádapácai — aradi utnak az állami utak sorába való felvételét. A vármegye megkeresésére ma érkezett le a miniszter válasza, mely szerint kijelenti, hogy a vármegye kérelmének 1918-ig eleget tesz.

Az appropriációs vita.

Batthyány válaszol Andrásynak.

— Telefon tudósítás. —

Budapest, jan. 27.

A képviselőház ma folytatta az appropriációs javaslat tárgyalását. A függetlenségi pártok ugyanis nem akarják szó nélkül hagyni Andrassy és Lukács László beszédét, amelyek bizonyos mértékben azokat akarták ferde színben feltüntetni, akik a választói reform priuszát hirdetik. A függetlenségi párt részéről gróf Batthyány Tivadar reflektál a két beszédre és pontosan körvonalozza azokat a minimális feltételeket, amelyek teljesítése mellett a függetlenségi párt hajlandó volna a különleges eszközök alkalmazásától elállani.

A mai ülést Návay Lajos fél 11 órakor nyitotta meg.

A napirend szerint következett az appropriációs javaslat vitájának folytatása.

Giesswein Sándor keresztényszocialista volt az első szónok. Elismerte, hogy a véderőkérdés megoldása is sürős, de szükségesebb feladatot, égetőbb szükségességet a választói reformnál nem ismer. Tudja, hogy az országban addig nem lesz rend, amíg a kormány választói programját ki nem fejtette. Igaza van Apponyinak, mikor azt mondja, hogy a forradalmak elejtett reformok következményei. A külföld fegyverkezése miatt mi sem maradhatunk el, csak hogy a hadsereg erejét nemcsak a fegyverek száma, hanem a szociális haladás is növeli. A hadsereg több kiadásait a progresszív adórendszerbe kellett volna alapítani, de erre csak a népparlament hivatott. A kormányról a választói kérdésben csak azt tudjuk, hogy nem akarja a pluralitást. Ez helyes. A földolag azonban az, hogy censzos választói reformot se csináljon. A választások tisztaságát csak a titkos választói jog biztosítja. A népek internacionális törekvése azonnal megszűnik, mi helyt jogokat kapnak. Minthogy a kormány íránt bizalmatlansággal viseltetik, a javaslatot nem fogadta el. (Élénk helyeslés az ellenzékben.)

Gróf Batthyány Tivadar a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy pártja eddig azért nem reflektált Apponyi beszédére, mert azokat a függetlenségi és 48-as párt is követeli. Van azonban irónia abban, hogy a függetlenségi pártot éppen azok a férfiak támadják, akik minden politikai súlyuk mellett izolálva vannak. Andrassy Gyula a véderő tárgyalásakor lovat adott az ellenzék alá, most pedig ő helyezkedik szembe az ellenzékkel, hogy letörje az ellenzék

Italmérők és kereskedők figyelmébe!

▲ Legjobb törköly-, seprő-, szilva- és barack pálinkák-, rum- és thea-rumok-, valamint liquörök. Továbbá a legmegbízhatóbb UJ- és Ó-BOROK. o o o
▲ Elsőrendű legjobb eredeti kőbányai és gyári töltésű világos és maláta sörök.

▲ A legolcsóbb bevásárlási telep

Iritz Sámuelözv. cégnél

☞ M a k ó n. ☜

küzdelmét. A katonai kérdésekben már tíz évvel ezelőtt is a keleti bonyodalmak veszedelmével ijesztgettek. Pedig éppen azok tesznek rossz szolgálatot a monarchiának, akik folyton a hadsereg gyengeségét hangsúlyozzák, jóllehet a tények az ellenkezőjét bizonyítják. Érdekes jelenség, hogy Andrássy Gyula tegnap már le akarta licitálni Apponyi feltételeit és egészen mellőzte a terhek lejjebbállítását. Majd rábizonyította a többségre, hogy nincs akarata, mert ha volna, rögtön meg merne nyilatkozni, pedig akarata előbb Schönbrunnban és a Ballplatzon ellenjegyzik. (Eljenzés az ellenzéken.) Majd kifejtette, hogy a függetlenségi és 48-as párt tovább megy a katonai engedményeknél és követeli az általános választói jogot, mely a kormányuk is egyetlen programja volt. (Helyeslés.) A reform ellen pedig éppen Andrássy nem küzdhet, mert ő szintén ezen az alapon lett miniszter és később a reform kijátszására állott elő a pluralitással. (Eljenzés az ellenzéken.)

Ezután Andrássy személyes kérdésben válaszolt Batthyányinak. Utána Dézsi Zoltán beszélt. Utolsó vége 2 óraker.

Justh Gyula és az izolálás.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, január 27.

Korán reggel elsőnek jelenik meg Justh Gyula a folyosón. Körülveszik a hírlapírók és Andrássy és Lukács tegnapi beszédéről folyik a diskurzus. Justh Gyula nem csinál titkot abból, hogy Andrássy Gyula és Lukács beszéde szerint nem használta a békének, sőt most már csak a legenergikusabb harc következik.

Nem fél kegyelmes uram az izolálástól? — kérdezte Justhtól egy hírlapíró.

Nevetséges és felesleges erőlködés az izolálása, hiszen a mire olyan nagyon törekszenek, önmagától előbb-utóbb be fog következni a radikálisok izolálása. Egyik oldalon lesznek a konzervatívok, másik oldalon radikálisok, odaát a reakció, minálunk pedig a demokratikus haladás.

Nagy éljenzéssel fogadták a folyosón Dézsi Zoltánt, a ki betegség dacára részt kíván venni a vitában.

Justh Gyula igen melegen üdvözlö s így szól:

Mi csak hálások lehetünk Andrássynak és Lukácsnak. Megint teljesen együtt vagyunk. Minden akciónál többet használt és egészen összetért az Andrássy és Lukács beszéde.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum. off.) néhány napi használat után teljesen megszűnteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorfárgást, hasmenést és egyéb gyomorbetegségeket. Hirtelen roszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND

gyógyszertárban. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnek kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon el van írva a védjegy rajta van.

Inger Szolimán Tripoliszban.

A bihari törökbarát magyar.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, jan. 27.

Nagyváradról jelentik: Biharvármegye egyik legnevezetesebb és felette népszerű alakja: Inger Szolimán alkirály otthagya kimpányi kastélyát és beállott a török hadseregbe, hogy Olaszország ellen harcba szálljon. Inger Szolimán régi ellensége a taliánoknak, mert hiszen aki a külpolitikával foglalkozik, az tudja jól, hogy az olaszok az általa felfedezett s elfoglalt Szomáli is régóta gyarmatosítási akarják. A szomáli alkirály régen letett arról a szándékáról, hogy még egyszer fegyvert fogjon a messze Keleten, a tripoliszi háború azonban kivette őt is a nyugalmából, az olaszok ellen érzeti gyűlölete szította a régi kalona harci kedvét s egy szép napon otthagya kimpányi Tuszkulanumát és nekivágott Afrikának. Hir azóta nem jött Emir Sulejman ibe Inger Abdullah felől, annyira, hogy Temesvárott lakó családja sem tudta, merre tartózkodik. Tegnap azonban Inger Szolimán a harctérről levelet küldött s abban röviden elmondja, merre jár s mit csinál. Az alkirály kissé rossz magyarsággal írott sorai elárulják, hogy nem csendes szemlélője a tripoliszi küzdelemnek, hanem benne van a harc kellő közepében és a legkomolyabb ütközetekből is kiveszi a maga részét.

A levele itt következik:

Aengazi egyhatod százalék 912. dervis löszállás.

Ma elmegy egy posta és próbálok, talán meg fogja kapni leveletem.

Biztosan már érkezett a hír Európában, hogy én itt vagyok a harctéren.

Nehéz a háború élet, mert most itten is erős a téli időjárás — hideg és sok eső. De már hozzá szoktunk — dacára annak, hogy sátorban élünk. Embereink kitűnőek: Tele bátorsággal és harkedv — és ez a fődolog a háborúban. Mult héten az olaszok kitértek Dernától (tengerparti város) 7 zászlóval (Bataillon) tüzérsgéggel és géppuskáival körülbelül 9-7000 emberrel. Nem voltunk éppen kész a harca — és csak körülbelül 2400 embert tudtunk ellene küldeni. Egy nehéz harc után visszavertük a tul erőben levő ellenséget. Eredmény: 400 halott, 2-300 sebesült olasz részen. Elvettünk az ellenségtől 3 ágyut, 2 gyorstűzelő fegyvert, 25 rakományt hozzávaló töltésekkel — sok fegyver e. c. A mi veszteségünk 34 halott és sebesült. Olasz részen több törzstisztet elesetek.

Talán maguknál még nem érkezett a hír ettől a harctól (XII-26) vagy ha jött olasz formában — mert már hetek óta egész összeköttetésünk úgy távirtda, mint posta az angolok egyptomban felfüggesztették.

Persze a valódi háború csak tavaszra fog kezdeni — és aztán rövid idő alatt fog végezni, mert véleményem az, hogy 1-2 nagy esata (decésit) fog diktálni a jog és igazság. És olyan esatát fogunk keresni és kieroszakolni.

Más különös ujság itten nincs. Eszünk, iszunk, fázunk, gyakorolunk ez az egész élet. Mást nem is mondhatók — mert nem oportunityus.

Sok üdvözetemmel

Emir Sulejmann.

A Dmke hangversenye.

Művész estély a Koronában.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, jan. 27.

Nincs Magyarországon kulturintézmény, mely a kultura fejlesztése érdekében áldásosabb tevékenységet fejtene ki, mint a délnyugati országai közmevelődési egyesület. Hiszen ha csak azt vesszük figyelembe, hogy működési köre 6 vármegyére terjed ki, már ez magában véve is nagy dolog, de emellett figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy a Dmke mindenütt szemmel látható eredményei.

A Dmke nagy feladatainak megvalósítására megfelelő államsegélyben részesül. Más jövedelmet a tagsági díjak képezik. Mindezen jövedelmek azonban nem fedezik teljesen annak a nagy kulturműködésnek költségeit, melyet a Dmke évről-évre fokozottabb buzgalommal teljesít.

A Dmke csanádmezei fiókja is több kulturmunkát végez évenként, mint a rendelkezésére álló anyagi erők megengednek. A hiányzó összeget, eddig minden évben egy fényes hangverseny rendezésével biztosította.

A Dmke csanádmezei fiókja ez évben is a kultura feljelentése érdekében fényes hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez Návay Tamás védnöksége mellett. Az estélyt február hó elsején a Korona szálló nagytermében tartják meg. A rendezőség a meghívókat már szétküldötte. A kik véletlenül meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak Dmke titkárához.

A mi közönségünknek még alig ha nyújtott valaha hangverseny nagyobb művelzetet, mint a milyent fog nyújtani az, melyet csütörtökön este rendez a Dmke.

Az estély műsora a következő:

1. Kijerulf. Nászut Hardangerben. Éneklí az énekkar. A kart vezeti Goltner Lajos.

2. Ady versek. Elmondja Gerő Hermin.

3. Kurucz János. Őszi hangulat: a) Tudom nem ir... b) Ha elér... c) Reggelig... (Magyar mődalok.) Éneklí Rotter Gyuláné. Zongorán kíséri Goltner Lajos.

4. Székely Imre. Hegyi patak. Capriccio. Zongorán előadja Dr. Kordoss Gusztávné.

5. Költemények. Temérdek. Veres Ferenc, Szabolcska Mihály és Kozma Andortól. Előadja Mihelics Károlyné.

6. Weber. Agátha áriája a „Büvös vadász” c. dalműből. Éneklí Rotter Gyuláné. Zongorán kíséri Goltner Lajos.

7. Magyar népdalok. Éneklí az énekkar.

Sertéskereskedők bálja.

A makói sertéskereskedők és sertésvágók

1912. évi január hó 28-án, (vasárnap) a Korona-szálló összes termeiben a szegény iskolás gyermekek felruházására jólékonycélú zártkörű

táncmulatságot

rendez. Belépő-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 óraker.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. Január 28. Vasárnap. Római kath. G. 4 Apollónia. Gör. kath. Január 15. A Triod. — Nap kél 7 óra 36 perker, nyugszik 4 óra 51 perker.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és elvétel csapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyhe, elvétel csapadék. Déli hőmérséklet: 1-6 fok Celsius.

Január 28: A makói sertéskereskedők és sertésvágók bálja a Korona-szállóban.

Február 11. A makói általános munkás önképzőkör táncvigalma a Koronában.

Február 15. A makói elsőrendű cigány zenésznők táncmulatsága a Koronában.

Március 2. A vendéglősök bálja a Koronában.

— Rendkívüli tanácsülés. A városi tanács ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnökle alatt rendkívüli ülést tartott, a melyen többrendbeli sürgős utalványozást intézett el.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Sipos József számgyakornokot a makói kir. pénzügyigazgatóságához számtisztzó nevezte ki.

— Isteniszteletek a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a reformátusoknál az isteniszteletet a következő sorrendben tartják meg: az ó-templomban délelőtt 9 és délután 2 óraker prédikál Nagy Károly lelkész, az új-templomban ugyanazon időben prédikál Bereczky László lelkész. A honvédban délelőtt 9 óraker Kun Zoltán segédlelkész prédikál. A rákosi iskolánál pedig Kocsis János külterületi hitoktató lelkész.

— Uj irodatiszt. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügyi miniszter Gavrilovics Zsigmond battonyai járásbírói irnokot irodatisztó nevezte ki.

Meghívó. A „Makói Társadalmi Egyesület a „Korona“-szálloda emeletén lévő saját nagytermében az 1912. évi február hó 11-én délután 2 óraker évi rendes közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az elmúlt évről. 3. Számadások megvizsgálása s felmentvények megadása. 4. Jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Általános tisztújítás. 6. Esetleges előterjesztések és indítványok. E közgyűlésre ezuton hívom meg az egyesület összes tagjait. Tisztelettel dr. Kiss Pál, elnök.

— Meghívó. A makói általános munkás önképzőkör február hó 11-én a Korona-szálló emeleti termében saját könyvtára javára táncmulatságot rendez. Belépő-díj személyenként 80 fillér, családjegy 2 korona. Kezdeté este 7 óraker.

— Szász Zoltán Makón. Rendkívüli érdeklődés előzi meg Szász Zoltán, a kedvelt és népszerű író estélyét. A Kultura Irodalmi és Művészeti Társaság valóban jól válogatott, mikor az idén Szász Zoltánt ünnepeleti a makóiak előtt, a kik őszinte rajongással kísérik ennek a modern, mindig érdekes és eredeti író-tudósnak irodalmi működését. Az estély a Makói Kereskedők Egylete helyiségében lesz február 10-én, szombaton este 8 óraker. Az egyesület tagjai lelkesen fáradoznak, hogy a szép alkalomra Makó és vidéke egész intelligenciáját összehozzák, hogy a kultura estélye minél

tényesebb legyen. Szász Zoltán *Szépség és szerelem* címén érdekesítő szabad előadást tart, amelyet tíz órákor tánc követ. Makó közönsége kulturális érdeklődéséről tesz tanubizonyosságot, ha minél látogatottabbá teszi ezt a vonzó estélyt, az ideai farsangok szenzációját. Az estélyre szóló belépőjegyek már kaphatók *Vészi Dezső* főtéri könyvkereskedésében.

Megyebizottsági tagválasztás. Az apátfalvai választókerületben *Ocskay Gyula* mandátumának a megsemmisítésével üresedésbe jött megyebizottsági tagságra holnap, (vasárnap) lesz a választás Apátfalván. Mint értesülünk, a megválasztásra ismét *Ocskay Gyulának* van a legtöbb kilátása.

Thea-estély. A makói társadalmi egyesület február hó 3-án szavalatokkal s felolvasással és táncval egybekötött thea-estélyt rendez a „*Korona-szálloda*” emeletén levő saját helyiségeiben. Egy thea-ára 1 korona. Az egyesület tagjai meghívót ne várjanak. — A társadalmi egyesület estélyei nevezetesen arról, hogy azokon igazán jókedvvel, nagyszerűen lehet mulatni. Semmi kétség benne, hogy amint ezt a thea-estélyt is tervezik, ezen is nagyon jól érezi magát, aki ott jelen lesz.

Akire Barkóczy haragszik. A mai magyar közoktatásiügyi rendszer mellett igazán nincs panaszra okuk azoknak a tanároknak, akik a kongregációk védőangyalának, Barkóczy-nak a védőszárnyai alá menekülnek. Ezzel ellenkezően a legrettenetesebb üldözéseknek vannak kitéve azok, akik a *lelkismereti szabadságot* nem adják bérbe a *csuhaimádóknak* és *tanítanak menten minden klerikális maszlagból.* Ez utóbbiak közé tartozott Fodor János, a kecskeméti főreáliskola tanára is, aki a minap beutazott a kecskeméti jogakadémia *első éves hallgatójának.* Fodor most negyvenesztendős, közel másfél ültözött óta tanár, képzeltéte tehát, hogy föltűnést kelt ez az elhatározása, amellyel egyszerűen ott akarja régi pályáját hagyni, hogy a jogra adja rá magát. Fodor elhatározásának érdekes a háttere: a tanárt valószággal üldözi báró Barkóczy és kongreganista klikkje. A szerencsétlen tanárt minden esztendőben más és más városba helyezik át Barkóczy és valóságos nomádéletre kényszeríti. Ennek, meg a többi üldözöttesnek akarja most végét vetni Fodor, amikor negyven éves korára új pályának vág neki és mint jogász keres — a kongregációktól talán valamivel függetlenebb — foglalkozást.

Köri gyűlés. A III-ik kerületi függetlenségi és 48-as olvasókör holnap, vasárnap délután 4 órákor tartja meg éves rendes közgyűlését, melyen a tisztújítást ejtik meg. A közgyűlésre a tagokat ez auton hívja meg az elnökség.

Nádasy újabb állomása. A bajai színpártoló egyesület a bajai nyári színházban való színjátszási engedélyt három évre *Nádasy Józsefnek,* a szabadkai színház új igazgatójának adta át.

Trachoma vizsgálatok. A miniszter ma szigorú rendeletet intézett Csanádvármegye alispáni hivatalához, mely elrendeli, hogy az orvosok az iskolából kilépő 11-12 éves gyermekek szemét az iskolából való kilépés előtt vizsgálják meg. Az alispán a rendeletet mihez tartás végett megküldötte Makóváros polgármesteri hivatalához és a járási főszoigabiróságoknak továbbírt intézkedés végett.

Elakarják csapni Nikitát. Montenegróban messze elágazó köztársasági összeesküvést fűdöztek föl. A vizsgálat kihirdette, hogy a forradalmi párt vezetői Belgrádban

vannak s tagjai montenegróból kiutasított állampolgárok, de vannak az összeesküvők között olyan montenegróiak is, a kik Párisba menekültek. Az új párt legtöbb tagja Amerikában él s vagyonos emberek. Ezek a Belgrádban székelő montenegrói titkos bizottságnak már eddig is több mint *egy millió frankot küldtek.* Az összeesküvés célja a mostani dinasztiát elkergetni Montenegróból és a köztársaságot kikiáltani.

Meglépett a kórházból. *Gaudi József* battonyai elmebeteg cigányt, mint közveszélyes örültet pár hónappal ezelőtt behozták a makói köz-kórház megfigyelő osztályára, hol állapota igen szépen javult, úgy hogy az utóbbi időben már szabadon járt-kelt a többi betegek között. *Gaudi* ma délelőtt eltűnt a köz-kórházból. Szökését csakhamar észrevették és jelentést tettek róla a rendőrkapitányi hivatalnál, honnan a rendőrök azonnal kimentek az örült ember keresésére, de nem sikerült megtalálni. Itt említjük meg, hogy *Gaudi József* a megyei köz-kórházból a kórház csikós öltözékében szökött meg.

Felülfizetés. A makói soványliba kereskedők és libatömők 1912. január hó 21-én rendezett tánevigalmán felülfizettek: *Vig István, Jó Sándor, Lefkovics Adolf 1.20-1.20 kor., Gera Julianna, Hős Antal, Erdei Imre, Erdei Ferenc, Csávás N.-né, Kiss Sándor, Kovács Antal, 1-1 kor., Kiss Ferenc, Galamb Sámuel, 40-40 fillér, Nsgy Rozália, Papp Katalin, Hévízi József 20-20 fillér.*

A törökök. Az egyik elemi iskolában a magyar történelemből magyarázott a tanító a kis nebulóknak és elbeszélte nekik a törökverő magyar hősök vitézi cselekedeteit. Azután a következő kérdéssel fordult a kis fiukhoz:

— Mondja meg, aki tudja, hogy kitől kaptak ki leg többször a törökök?

Mély csend. A tanító szomorúan esővált a fejét.

— Hát egyiketek sem tudja?

Végre egy kis fiu bátorlalanul fölállt az utolsó padban.

— No mond meg — biztatta a tanító. — Kitől kaptak leg több verést a törökök?

— Az apjától. — felelte mély emlékeken felbuzdulva a kis nebuló.

A szép cigányleány története. Nem csak a mai nemzedék, hanem hajporos mamáink és nagyanyáink is sűrű könnyet hullattak *Eszmeralda,* a szép spányol leány történetén. aki hét felvonáson keresztül addig szomorította a gyenge szívűeket, míg végül is imádójával, Föbusszal egyesülhetett. A notredamei toronyőr címen adták ezt a nagyszabású drámát amelyet vasárnap délután 4, este 8 órákor mutat be a *Uránia-színház.* A francia nemzeti színház tagjai, tehát a legnagyobb művészek játszáik le a megható történetet s így alkalma lesz a közönségnek olyan szép előadást látni az *Urániában,* aminőt csak a világ legnagyobb művészei tudnak produkálni. A műsor többi része mulattató njdonság és így mindenképen kitűnő élvezethez jut a közönség.

Aki szép, fajtiszta szőlőt akar, *Vityé Miklós* Ósesanád (Torontálmegye) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőoltványtelepéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

Anyakönyvi hírek. *Házasságra jelentkeztek* Szabó János Jó Rozáliával, Jenei József D. Nagy Etellel, Csala Sándor Rafai Katalinnal, Hajdu János Szabó Erzsébettel, Nagy Ferenc Német Viktóriával, Szabó János Nagy Viktóriával. *Házasságot kötöttek.* Szücs Gergely Jankai Juliannával. *Elhaltak.* Jákso

Julianna özv. Jákso Imréné 86 éves, Baróci Jolán 10 hónapos Kiss Rozália 17 éves korában.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „*Makói Független Ujság*”-al. A „*Makói Független Ujság*” mindent megír, semmit se hallgat el.

Rejtvények.

I.

Számrejtvény.

- 3. 15. 39. 19. 14. Gyilkoló szer.
- 1. 33. 46. 34. 18. 26. 14. Híres 48-as csatahely,
- 40. 6. 1. 25. 17. 11. 9. 36. 16. 7. Nevezetes régi diákváros.
- 12. 26. 42. 22. 20. 32. 21. Férfi név.
- 31. 46. 27. 2. 32. 1. 29. 44. 36. Francia város.
- 20. 41. 29. 44. Iróeszköz.
- 24. 43. 27. 30. 3. 46. 16. 10. 34. 2. 35. 1. 7. 19. 5. Nevezetes határváros.
- 23. 37. 13. 2. Férfi név.
- 14. 8. 6. 27. 5. 45. 30. Világító eszköz.
- 21. 4. 3. 28. 11. A kétségbeesett ember teszi.
- 38. Magánhangzó.
- 1. 46. Szemere Pál hírneves verseinek két első sora.

II.

Trefás kérdés.

Lemegy, fölveszi, elviszi, leteszi, fölmegy, lemegy, fölveszi, olmegy. Mi ez?

A megfejtők között egy értékes könyvet sorsolunk ki. Megfejtők neveit és a nyertes nevét lapunk február 5-iki számában közöljük. A megfejtéseket február 3-án estig lehet beküldeni szerkesztőségünkbe.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre :

- Egész évre 14 Kor.
- Félévre 7 Kor.
- Negyedévre 3 K. 50 fill.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készit a Makói Független Ujság nyomdája.

Földeákon, a piactéren egy sarokház

cseréptetővel, (üzlethelyiségnek is nagyon alkalmas) szabadkézből eladó, elnem kelés esetén haszonbérbe is kiadó. Értekezhetni lehet Bajusz Józseiné Kovács Rozállal, a vasut állomás mellett.

Házam és telkeim

a Lonovics-sugáruton és a Mikszáth-utcában előnyös feltételekkel, több évi törlesztésre is, elköltözés miatt és május 1-ére **eladók** átvehetők

Ugyanott több butor is eladó. Makó. **Korhetz Czelesztin.**

Lonovics-sugáruti u j

h á z a m

bérbe kiadó. Dr. Kiss Pál.

Nyersolaj szivógáz diesel MOTOROK
benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.** Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára. 147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Házeladás.

A Zöldfa utcán lévő 850 számú HÁZ szabad kézből örök áron eladó. Ugy szintén a Petőfi-utca 2429. számú háznál több lakás bérbe adó. (278) Értekezni lehet

Veres Sándor, tulajdonossal, Zöldfa utca 850. sz. a.

Eladó az Ingói szőlőben 600 négyszögöl jó szőlő.

Értekezhetni **Kökényessy Géza** tulajdonossal, Szt.-István-tér 3030.

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (156)

XV.

Komoly veszélyben.

Nos, a gyomor a legnagyobb istenség, melyet ezek a vadak ismernek s mert az élelmiszer megszerzése nálok sokszor nagy nehézséggel jár: úgy gondolkoznak, hogy a nagy gyomru embernek okvetlenül vakmerő és ügyes vadásznak kell lenni, különben nem lenne képes elég ételt szerezni bele.

Ez a rendkívüli arckép végre elkészült s fel lőn díszítve fénylő kenőcsökkel és ragyogó sárga, vörös, kék festékekkel. Élénk piros festéket is használtam, melyet egy huszó növény nedvéből nyertem.

Mintegy két hetet töltöttem e rajz elkészítésével úgy, hogy a saját háznépemen és gyermekeimen kívül nem tudott róla senki semmit. Mikor aztán készen voltam vele, eltávoztam arról a környékről és türelmetlenül vártam legközelebbi fogadásom napját.

Mikor aztán megint szímem elébe járultak a csodaszerető feketék, elmondtam nekik, hogy egy figyelemre méltó képmását mutathatom be nekik a nagy angol uralkodóknak, mire nagy várakozások és gyermekes elragadtatás közepette csoportosan követték a helyre, hoi a sziklaoldalra festetem a nagy képet.

Nem tulzok, da azt állítom, hogy az emberevők sokasága az ámulattól szótlannal sereglett a képem körül. Majd a csodálkozás felkiáltásai törtek ki ajkaikról sajátos torokhangokban s kezeikkel verték combjaikat, a mivel tetszésüknek szoktak kifejezést adni.

Kiemeltem, megmagyaráztam előtök minden egyes részletet —

a nagy királynő roppant alakját és hatalmának különböző jelvényeit s végre hátrább húzódván a szikláról, énekelni kezdtem a God save the Queen angol nemzeti himnust, melyet a szerencsétlen angol lányoktól tanultam s melynek dalama, mint említettem, egészen azonos volt egy svájci daléval.

Az általános hatás nemcsak megszüntetett minden kellemetlen benyomást, melyet esetleg az a vigyázatlan megjegyzésem idézhetett elő, hogy a hatalmas uralkodó egyszerűen asszony; de helyreállította a saját tekintélyemet is.

Ezt a sikert kiaknázva, biztosítottam őket, hogy ő felségének az állandó kísérete sokkal nagyobb számu, mint az előttem levő egész néptörzs. Elmondtam továbbá nekik, hogy bár az én lakásom is jókora nagy (az ő szempontjaikból megítélve) a Viktória királynő háza képes egy egész fekete nemzet befogadására,

Hogy fogalmat nyujtsak önöknek róla, mily ideges borzalom töltött el, hogy elvesztem a tekintélyemet, ki kell emelnem, hogy távoról sem voltam megelégedve azzal, amit a nagy uralkodó hatalmának bizonzítása céljából tettem s feltettem magamba, hogy más bizonyítási módhoz folyamodom, mely határozott benyomással legyen azokra is, hajlandók — ha ugyan akadnának ilyenek.

(Folyt. köv.)

Nacsa János

vendéglős Kossuthutcai

háza, melyben már 22

jó forgalmu üzlet van, jutányos feltételek mellett eladó.

Értekezni lehet a tulajdonos Nacsa Jánossal.

Figyelem! A „Menyasszony“-hoz címzett

a „Makói Ujság“ bérházában, a püspökkerttel szemben megérkeztek az őszi- és téli ujdonságok,

amelyek rendkívül olcsó árért lesznek a tisztelt vevőközönségnek rendelkezésére bocsájtva, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasszony“ üzletét felkeresni és meggyőződni, hogy szépet, jót olcsóért csakis ottan lehet vásárolni, u. m.

Valódi angol szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.
Legújabb tiszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 1-90 frt.

Legfinomabb lüszter 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 2 frt.
Gyapju posztó, legjobb minőség, ezelőtt 2-20 frt., most 1-20 frt.
Czibelin posztó, ezelőtt 1-20 frt., most 60 kr.

Legújabb és legfinomabb francia parket, ezelőtt 60 kr., most 38 kr.
Legújabb flanel parket, jó mosó, ezelőtt 50 kr., most 37 kr.

Berliner kendő, ezelőtt 4-50 frt., most 3 frt.
Kelengye-vászon, ezelőtt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.
Czérna-vászon, ezelőtt 65 kr., most 36 kr. mtr.

Czérna-kanavász, ezelőtt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.
Czérna-zephier, ezelőtt 8 frt., most 5-50 1 vég.

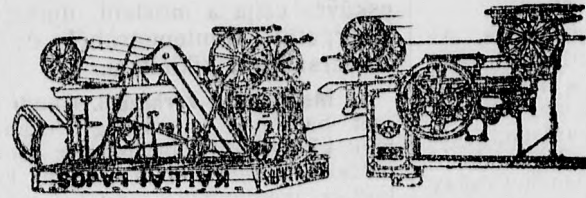
Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kartonok, festők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek mesés olcsóért kaphatók.

A köztudatba ment át,

hogycsakis

170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-utca

28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda dísz-főrlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KÁLLAI LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Ibolya-crém, a legjobb hatású arc- és kéz- szappan, finomító szerek Egyedül kaphatók: puder,

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszer-tárában.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.

Magy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kátszerek, gumicikkek, kozmetika- és illatszerekben.

205

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az uj kórházzal szemben levő házamban, uj gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavitását, um.: bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavitását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kéveköltő és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tüköracél kormányval ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichár-féle leghiresebb párossoru „Unicum Drill“ és mütrágya-szóróval egyesített vetőgépeket, a legtekélyesebb négyzetibe illesztő amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszálókat, szecsavágókat, kukoricamorzsolókat, vas és lánchoronákat, hengereket, kukoricakapákat stb.

Az aratógépekhez szükséges alkatrészekből, manilla zsinemből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdak Aratógépszövetkezetének“ i loszlatásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörékvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megtisztel, a legjobban kielégítsek, a minek elérésére szakképzettségem elég kezességet nyujt. Igyekezni fogok mindenben, mindenkor a legjutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrövidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla gazdasági gépszerelő és lakatosmester.

MAKÓN, az ujkórházzal szemben.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy külföldi utamról magammal hoztam a legszebb

párizsi és brüsszeli

fűző-szabásokat. Mérték után készítem a lelegegásabb és legcélszerűbb francia fűzőket, valamint sport- és házi midert, haskötőt és testgyógyesítő fűzőket. — Raktári fűzők már két koronától följebb. — Eredeti modellek, minden kivitelben.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását továbbra is kérve, maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY.

Mellfűző műtermem: Makó, (főtér.) Stenczky-házban.

Szép zöld leveles

here=széna

állandóan kaphato

Iritz Sámuel özv. cégnél,

ugyanott két kazal

here=szalma

és trágya elado.

53 kishold

szántóföld, rajta lévő gazdasági épületekkel csanádpalotai állomás mellett, gabona vagy hagymatermelés alá haszonbérbe, jutányos árt kiadó és a haszonbér őszszel, belőle fizethető. Esetleg feliből is kiadó. Értekezhetni lehet tulajdonos, építési vállalkozóval, Kigyó-utca, 18. sz. a. Makón.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérteni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar a **Makói Független Ujság** hirdetései útján. Rikkancok felvételnek a kiadóhivatalban.

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány aladás.

Aki egészséges, olesó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legtelkiismeretesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telepéhez Ós-Csanádon (Torontálmegye.) ahol szokvány minőségű 1. rendű gyökeres fás és sima zöldoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyöcceres vesszők a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, őrté, cseresznye, meggy, sájszínbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nemes rózsá oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadhatnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

III. Becses uraságot örömmel értesítem arról, hogy amit rendeltem gyümölcsfa oltványokat, mind nagyon gyönyörűen beváltak, az egész mennyiség közül még csak egy sem maradt el, tehát ilyen módon méltó köszönetem nyilvánítom uraságotna, stb. Gyöngyös-Solymos, 1911. IX. 14. Tisztelettel Gyenes János.

Az Erzsébet gyógyfürdőben hétfőn kazántisztítás miatt nem lesz fürdés. Tisztelettel Mayer Károly, fürdősz.

Figyelmes kiszolgálás! Olcsó árak!

Üveg- és porcellán szükségletét ne vegye meg addig, amig

Kocsis és Skopál

(Főtér, Böhm-házban) olcsó áraitól és finom áruitól meg nem győződik.

Készítünk képereteket a legegyszerűbbtől a legpazarabb kivitelig. — Elvállalunk lakásokat villamos bevezetésre és

[11] **villamos csillárokkal** való felszerelésre. --- Tartunk raktáron: alpaka és ezüst használati cikket, diszműarut nagy választékban.

Kölcsön edények! Épület üvegezés!

Alkalmi és menyasszonyi ajándékok! Kávészüti és vendéglői edények!

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha ószerű kezeléssel mellett az **Ideál-arckenőcsöt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárban szereshetők be. ellátva — és Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemezzel, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tük eredeti gyári árban lesznek elárusítva míg a készlet tart **Glück Samu** gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, sülyesztős karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészeket eredeti gyári árakban szállít **Glück Samu** gépraktára Makó.

Legújabb!

Lábbalhajtós morzsolókat, kuphengeres repavágókat, szecskavágókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít **Glück Samu** gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépitőszereket használjon. **Tubarózsa-krém** az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sörör, szeplő és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**

»Salófor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti! Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS gyógyszerár a »Szent István«-hoz **MAKÓN.** (a róm. kath. templom mellett.) Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A .

Készülnek :

Rovatos iver,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Töky-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Töky-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszerű mind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halotti ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejfék és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, duches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készítem díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, müvirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlítem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhának valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb meglegedésükkel távozhasanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat,

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek. — Kis temetéseket 5 koronától feljebb, nagy temetéseket 20 koronától feljebb.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkecsjaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.

Földeákon eladó

egy jó forgalmu

fűszer és vegyes üzlet,

házzal együtt kedvező fizetési föltételek mellett.

Értekezhetni:

Bajusz László

tulajdonossal lehet, esetleg levélben.

Magánosok érdekében!!

Legfinomabb, valódi

törköly, kék szilva,**barack és seprő-**

pálinkák, legjobb borok és

kőbányai sörök

kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Eladó ház.A Paesirta-utcán **házzal**

levő 1137. számú

mely kilenc éves épít-

mény, szabad kézből ju-

tányos áron **eladó.****Fodor Sándor.**

0 0 Makón, Kálvária-utca, (az új kórházzal szemben). 0 0

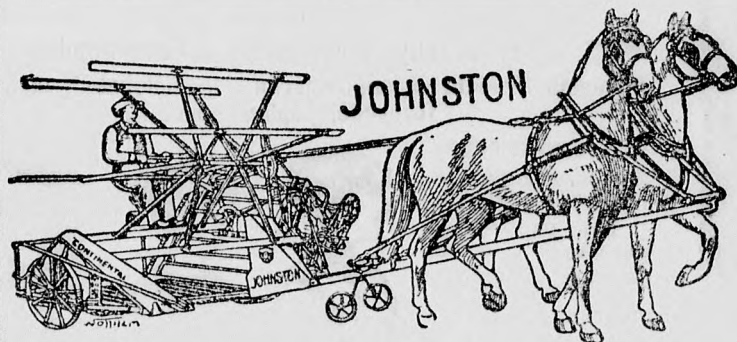
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és talajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legalkalmasabban megfelelő „Johnston“ kévekötőaratógép, fűkaszáló gereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

0 0 Makón, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben). 0 0

Egy hosszú szárnyu

zongora

jutányos áron azonnal

eladó. Lonovics-utca 7. szám alatt.

Szenzáció az Urániában

vasárnap délután 4 órakor

este 8 órakor

először kerül bemutatóra

Eszmeralda,**a szép cigányleány**

(a notredamei toronyör)

híres dráma hét felvonásban.

A pezsgőreklám. Kacagtató. Öztenyésztés. Természetes felvétel. A tavasz tündére. Gyönyörű színes látványosság. **Egy határozatlan ur.** Mindenki kacag

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Az igazgatóság. (134)

A vadász egyedül maradt. Hallotta, amint a György facipői a fal mögött, egy falétrán felfelé kopogtak, majd a feje fölött a padláson végig csoszogtak, hallotta, amint megállott, nyilván, hogy a zsákban turkáljon.

És ő ott ült, szeméit a padlóra szögezve, dobolt az ujjával és nevetett hangtalanul, fehér fogait mutatva. Hiszen azon a ponton volt, hogy Don Cirillora az utolsó és döntő csapást márje!

Nevetett fagyos nevetéssel, de amellet érezte, hogy beteg szive erősen dobogtatja az oldarbordáit. Hiszen a kalapban a barát lelkének egy kis csücske rejlett és éjjelei eme lidércének küszöbön álló viszontlátására félelemmel töltötte őt el.

* * *

Sohasem hitte volna, hogy ilyen gyáva. De talán mindnyájan azok vagyunk, fiatalok és öregek, kik az események végteien tengerén vitorlázunk.

Fönn újra kattogni kezdtek a facipők a padláson. . . . nehézkesen haladtak le a hágcson. A vadász az asztalra feszítette a könyökét s mozdulatlanul, közönyös arckifejezéssel várta a korcsmáros belépését.

Ez azonban egy kis tréfát eszelt ki magának. Egy kis ablak keretében, mely a lépcső alatt levő helyiséget megvilágította, egyszerre egy fej jelent meg papi kalappal födött az érdes hangon, tágra meresztett szemekkel elkezdte énekelni!

— Alleluja! Alleluja!

György keblére fektette tenyereit.

— Itt újra láthatta az ember, mi néz ki az urak szolgálatából! Mig egy csöpp vére van az embernek, kiszívják; holtestét aztán a kutya kapja.

— Ahá! Maga a báróról akar beszélni? — jegyző meg a vadász nevetve.

— Róla és a vele egyszerűekről általában; de ő persze lehetőleg rosszabb mint a többiek. Egyetlen tallér vagyont sem hagyott a nagybátyám hátra, negyven vagy ötven évi hű szolgálat után, mig a báró ott benn zsákszámra költi a pénzt feslett személyekkel. De várj csak! Azt mondják, hogy már nem viszi soká!

— Maga tehát valóban az, ki nemrég a villába jött, hogy egyet mást elvigyen onnan?

— Két héttel ezelőtt voltam ott lenn.

— Én a santafuscái plébánosnak a rokona vagyok. . . . a nővérenek a fia, — mondta a vadász bizalmas hangon.

— Don Antonio az ur nagybátyja? Oh, az istenfélő ember!

— És ugy tetszik nekem, mintha láttam volna magát a segédjegyző társaságban.

— Abban egészen igaza van. Nála volt ugyanis a szobakulcs.

— És a maga szegény nagybátyját jól ismertem. Halála igaz fájdalommal töltött el.

A vadász őszinte hangon mondta e szavakat.

— Az ur tehát erről a környékről való?

— Nem. Én Nápoly környékén élek; de sokszor kijárok vadászgatni. . . . Az idén épen semmit sem lehet lőni.

Eladó ház.

Mészáros Ferenc és gyermekei tulajdonát képező Ardiacs utcai Kelemenhid 78. sz. sarokház, mely bármiféle üzlet céljaira is megfelelő, örökáron szabadkézből eladó. Ugyanott többféle butor is van eladó.

Aki italmérési üzletet esetleg

házszállal együtt

szándékozik eladni, tudassa címét a kiadóhivatalban.

Eladó egy szabó-felszerelés iparhoz szükséges ugymint: egy egész tiszta új

gép, próba-baba, asztal, vasalók.

Továbbá a királyhegyesi uton

egy köblös ugarföld

örökáron eladó, vagy kukorica alá felesbe kiadó. — Értekezhetni lehet

Vigh Imre

Kelemen-hid, 53. szám alatt.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli újdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

Bébi- és leányköpenyek, felöltő különlegességek.

Mértékszerű rendelesek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leg gondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

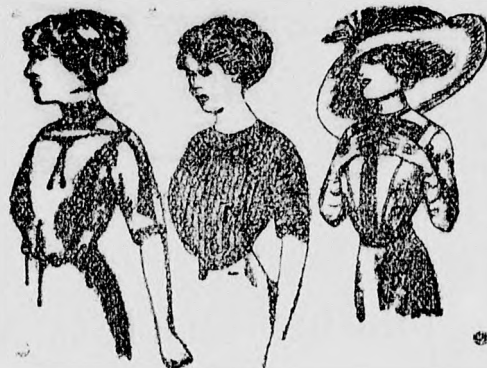
Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák fejkötők és himzet, pique paplanok. Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(171) Szőrmeárak, boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron. Diszítések és alakítások a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Fűtér, (az Otthonkávéház mellett)

Biztosítom

hogyan nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórákat akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

művészi és ékszerész üzletét MAKÓN, Fűtér. Az Otthonkávéház mellett.

Egy jó magaviseletű

fiú azonnal felvétetik.

Kezdő havi

fizetése 12 korona.

Utolsó évben havi fizetése 20 korona.

Makói Független Ujság nyomdájában.

— Az igaz . . . Nyomorú esztendő !
— Ugy, igen! — folytatta a vadász mélyen fellélegzve. — Miután épen benne vagyunk a beszédben: nem hozott el maga talán a többi holmik közt egy pappi kalapot is ?

— De igen, de igen, — mondta György. — Itt van nálam.

A vadász kezét, lábát elnyújtotta s hangos hahotára fakadt.

— Nálam van a kalap . . . De mért nevet az ur ugy ?

A másik még mindig nevetett; hánykódott a széken és épen nem bírt magán uralkodni, míg végre két kezébe fogta a fejét.

A roppant megkönnyebbülés, a kéjéret, melyet ez a kijelentés neki okozott, minden képzeletet fölülmult. A legiszonyabb félelem s lelki kin hosszú napjai után most végre kézzel foghatja tehát a tántorot és azt egy álomban nyert sugalat folytán! Mit nem lett volna képes még egy negyed órával előbb a kalap bírásáért adni és ime a sors mintegy ajándékot csinált neki vele! És egy álomnak, egy álomnak köszönhetette ezt!

— Most elmondom magának! — mondta egy idő múlva a korcsmárosnak. — Don Antonio a maga nagybátyának e szobájába felejtette a kalapját s csak pár nappal később jutott eszébe a dolog. Ő ugyanis istenes ember s gondolataival mindig az égben van. S mikor végre eszébe jutott a kalap már nem volt sehol. Kétségbe volt esve miatta, mert csak ez az egy kalapja volt és nem gazdag ember, mint maga bizonyo-

san tudja. Mert hát esetleg az inget is odaadja a testéről a szegényeknek! Nos, én épen jelen voltam, mikor a segédjegyző odajött hozzá . . . hogy is hívják csak ?

— Jermolino.

— Iyet! Tehát a jegyző azt mondta, hogy esetleg maga vihette el a többi cók-mókkal együtt.

— Az valóban egész komédia! . . . Nos nekem eszembe sem jutott, hogy még szóba is kerülhet ez a kalap. Oly kevés volt az elvinni való, hogy az egészet összeviszta egy zsákba gyömszőltem.

— Don Antonio be fogja magát pörölni mint templomrablót.

— Én rabló? . . . Persze, gondolnom kellett volna rá; de minden rossz szándék nélkül tettem.

Azt hiszem, érzi hogy csak tréfálok. Tudtán kívül tolvaj, mint Hamupipőke a bábszínházban.

A vadász bort töltött magának a kancsóból s az egy jó pohárral leöntött; szelid meleg ömlött, végig a tagjain. Ha György nem lett volna olyan Fajankó, lehetetlen, hogy kikerülte volna a figyelmét, mily csodás fényben szikráztak a vadász szemei.

Maga megérdemli, hogy templomrablás miatt a pokolba jusson, — ismételte a vadász folytonos hangos kacaj közt, miközben az asztalt az öklével verte.

Isten őrizzen tőle hogy a lelkemet ilyen dib-dáb dologért elveszem! Mindjárt meglátja, milyen pompás kalap! Kopott mint a mi molnárunk számára. Egy széken láttam ott heverni és gondoltam magamba . . . mit is gondoltam csak? . . . Valóban magam sem tudom. Annyi azonban bizonyos, hogy még madár-ijesztőnek sem elég jó . . . Tüstént előhozom.